

PROKLAMACJĘ WODZA WIELKICH NIEMIEC ADOLFA HITLERA, OGŁOSZONĄ W CZASIE PRZEMOWIENIA PRZEZ REICHSMINISTRA DRA GOEBBELS'A, ORAZ MOWĘ MARSZAŁKA RZESZY HERMANA GOERINGA, SKIEROWANĄ DO NIEMIECKICH SIŁ ZBROJNYCH, UMIESCIMO W WZGLĘDOW TECHNICZNYCH W NUMERZE WTOR KOWYM 2 LUTEGO B. R.

O nową, inną Europę

Dzisiaj minęło 10 lat od chwili, gdy 30 stycznia 1933 roku Adolf Hitler, powołany przez ówczesnego prezydenta Niemiec Hindenburga, objął stanowisko kanclerza Rzeszy. Rocznicą ta wypada akurat w momencie najpotężniejszych od istnienia świata zmagani Niemiec i ich sprzymierzeńców z kolosem bolszewickim oraz stojącym za jego plecami między narodowym złodzieństwem.

Czy Niemcy, zdruzgotane po 4-letniej wojnie światowej, byłyby zdolne do dzisiejszej walki, gdyby nie zjednoczenie ich pod hasłami narodowego socjalizmu?

Rzucenie okiem z perspektywy 10 lat wstecz powinno wystarczyć za odpowiedź. Albowiem naród zupełnie wyczerpany po wojnie światowej upustem krwi swych synów, wydany na łup niesnasek domowych, w których żydówka Roza Luxemburg i Karol Liebknecht grali odpowiednią rolę, nekany zdawałoby się nie mógł już powstać. Jednak stało się inaczej.

I w tym tkwi sens odpowiedzi, w tym tkwi jeden z cudów historii z tych „cudów”, które dają oparcie wnioskom i przewidyaniom, uczą i wskazują innym narodom i społeczeństwom, czym jest moc siły żywotnej, powstałej ze zjednoczenia i usunięcia na dalszy plan korzysci osobistych na rzecz wspólnoty.

Po zyskaniu co raz to więcej zwolenników swej idei stał się Adolf Hitler wraz z partią narodową socjalistyczną czynnikiem decydującym o kształtowaniu życia polityczno-społecznego Niemiec, a po objęciu władzy skierował dążenia swego narodu nie na drogi niezłomnego romantyzmu, który często z pobożnych życzeń tylko kładzie kształtować fakty, przez co stwarza w społeczeństwie pedał megalomanii, lecz — na drodze realnych potrzeb prawdziwej rzeczywistości, jaką w pierwszym rzędzie było zjednoczenie obywateli w jedną wspólnotę i podporządkowanie nie siłom prawa na nowo tworzonego życia dla dobra całego narodu i państwa.

Nie odebrano jednak indywidualności jednostkom, tak jak to się dzieje w stalinowskim państwie ponurej anegdota, gdzie na osobistym ja 150 milionów obywateli sowieckich popełniono najpotworniejsze w dziejach człowieczeństwa harakiri.

Natomiast w Niemczech rozwojowi indywidualności i wartości osobistej jednostek dano jaknajszersze granice w znaczeniu nie tak zw. „złotej wolności”, a wolności dla dobra narodu i własnego, nie kosztem współobywateli. Stąd w okresie tylko 10-letnia tak szybki i niesłychany, bo bez uszczerbku siły żywotnych społeczeństwa, w przeciwieństwie do reżimu sowieckiego, wzrost potencji gospodarczej i spo-

łecznego. Stąd niewyczerpane zasoby pozwoliły przegnać dżiką bestię bolszewicką na dalszy wschód Europy i pozwała ją trzymać ją na utoż, mocno przy pysku aż do ostatecznego unicestwienia.

I walka dla unicestwienia ostatecznego zarazy bolszewickiej, a z nią zorganizowanego zła jest niezaprzeczona wiekopomną zasługą Adolfa Hitlera i jego narodowo-socjalistycznych Niemiec.

Albowiem bez zniszczenia bolszewizmu i idącego w parze z nim kominternu zawsze grozić będzie narodom Europy chaos, niepewność jutra i zagłada. Narody wschodnie, zwolnione od smory żydokomunistycznej przez Niemców, odczuły jednak na sobie „rajskie życie pod słońcem konstytucji Stalina”. Odczuliśmy je i my, Polacy, zarówno tujejsi, jak i ziemie na wschód od Bugu zamieszkujące.

Z miliona ośmiuset tysięcy braci naszych, wywiezionych przez katów z NKWD, nie wiadomo ilu naprawdę pozostało? Jest to, poza innymi naszymi wkładami z okresu tej drugiej wojny światowej, nasz kolejny tragiczny wkład do powszechnej hekatombi. W nieszczęśliwym naszym i innych narodowości, ziemie te i kraje bałtyckie zamieszkujące miałyśmy to, że miecz niemiecki o ile nie unicestwił jeszcze całkowicie stugłowej hydry bolszewickiej, to osłabiając ją gruntownie, raz na zawsze dla nas unieszkodliwił.

I niech nie myślą ci żyjący impulsem tylko, naiwni lub bojaźliwi, że bolszewizm mógłby stać się innym w znaczeniu dla nas pomyślnym. Nie mógł być, a jest inny, bo gorszy i kłódkami rozwścieczony, lecz na szczęście, dzięki sile oręża niemieckiego, już dziś o wiele słabszy. I z dzikim zrywaniem losowi myśleć trzeba, że gdyby nie błogosławiona wojna niemiecko-bolszewicka, to zamiast miliona ośmiuset tysięcy nieśczęśliwych rodaków naszych opłakiwalibyśmy 3-4 miliony. Tej nie hipotezie, a tragicznej prawdzie nikt rozsądny, a kochający swych braci zaprzeczyć nie może.

Nie można również twierdzić, że bolszewicki kolos jest nie do pokonania. Z kolejnych acz drobnych zmian losów wojennych nikt zbyt pochopnych wniosków wysuwać nie może, co zresztą twierdził tak dalekowszodni mąż stanu jak Marszałek Piłsudski, który do swego wschodniego sąsiała zachował zawsze daleko idącą rezerwę i niechęć, graniczącą ze wstrętem.

To też ucząc się od wielkich meżów, z przykładów historii i z ostatnich choćby przeżyć z przed półtora zaledwie roku, nie wolno nam zapomnieć, że bolszewizm jest największym wrogiem rozwoju kultury i ludzkości, gdyż znieprawia i gnoi dusze ludzkie, zabijając

BITWA ODPIERAJĄCA NA WSCHODZIE trwa z niezmniejszoną gwałtownością

Położenie w Stalingradzie bez zmian. — Na wschód od Dońca odcito ataki nieprzyjacielskie. — Rozbito pewną dywizję sowiecką. — Na południe od jeziora Ładogi odparto krwawo ponowne ataki nieprzyjaciela. — W Afryce Północnej odrzucono nieprzyjacielskie ataki pancerne. — Przed Bougie zaatakowano karawanę nieprzyjacielską. — Zestrzelono 27 samolotów nieprzyjaciela

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 30 stycznia.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Zacięta bitwa odpierająca na południu frontu Wschodniego trwa w niektórych miejscach z niezmniejszoną gwałtownością, podczas gdy na innych w międzyczasie wzmożonych odcinkach frontu przeciwnik traci na sile. W Stalingradzie położenie bez zmian. Duch obrońców jest niezłomny.

Ruchy naszych oddziałów pomiędzy Kaukazem i dolnym Donem przebiegały niezakłócone przez przeciwnika.

Ponawiane ataki przeciwnika na nasze stanowiska na wschód od środkowego Dońca odcito w zaciętych walkach

z ciężkimi stratami dla przeciwnika. Przeciwnatarcie rozbito pewną sowiecką dywizję strzelców.

W rejonie na zachód od Woroneża trwa dalej bitwa ruchoma. Silne zespoły lotnictwa ingerowały w walkach na ziemi. Na południe jeziora Ładogi podjął nieprzyjaciół ponownie na szerokim froncie swoje ataki prowadzone przy silnym poparciu oddziałów artylerii i wojsk pancernych. W ciężkich walkach, niekiedy wręcz odparto krwawo wszystkie ataki i jedynie wczoraj zniszczono 42 czołgi.

Podczas walk nad środkowym Donem wyróżniły się oddziały 24 niemieckiego korpusu wojsk pancernych i włoski korpus alpejski, przy tym

ochotnicze krajowe oddziały brały skuteczny udział w walce.

W Afryce Północnej odbity krwawo straż tylnie niemiecko-włoskiej armii pancernej silne nieprzyjacielskie ataki czołgów.

Z Tunisu donoszą o działaniach bojowych tylko lokalnego znaczenia. Lotnictwo bombardowało ponownie port w Algierze, przy czym zapanowało jeden okręt handlowy. Zespół niemieckich samolotów bojowych zaatakował wieczorem dnia ubiegłego na wodach koło Bougie konwój nieprzyjacielski i zatopił 3 okręty transportowe o łącznej pojemności 14.000 TRB, jak również 2 kontrtorpedowce, jeden dalszy kontrtorpedowiec oraz

okręt handlowy, gładziej wielkości zostały ciężko uszkodzone.

Podczas ataku na lotnisko w Bone zniszczono na ziemi 7 kilumotorowych samolotów nieprzyjacielskich, w walkach w powietrzu i przez artylerię przeciwlotniczą siły powietrznych oraz artylerię przeciwlotniczą marynarki wojennej zestrzelono w rejonie Morza Śródziemnego 12 brytyjskich i amerykańskich maszyn.

Nieprzyjaciół bombardował w ciągu dnia i w godzinach wieczornych, nie odnosząc sukcesów wojskowych, 2 miasta portowe na francuskim wybrzeżu Atlantyku. Ofiary wśród ludności są duże. Zestrzelono 8 atakujących samolotów.

Ponad 700 nieprzyjacielskich czołgów atakowało nad jeziorem Ilmeń, z tej liczby rozbito 515 czołgów

Rozbicie 15 dywizji i 6 brygad strzelców nieprzyjacielskich. Na południe od jeziora Ładoga zniszczono dotychczas 339 czołgów

BERLIN. DNB. Trwające od końca listopada na południowy wschód od jeziora Ilmeń walki odpierające chwilowo zakończyły się. W ostatnich dniach nieprzyjaciół w tym miejscu nie atakował.

Rzucając silne masy artylerii, dział szybkostrzelnych i czołgów, rozpoczęli bolszewicy 28 listopada swoje ataki przy użyciu 15 dywizji i 6 brygad strzelców, 4 pułków i 2 batalionów pancernych, dysponujących ogółem 700 czołgami. W trakcie bitwy odpierającej wprowadzał nieprzyjaciół do walki dalsze oddziały, broń a w szczególności czołgi i w ten sposób stale uzupełniał powstające wskutek ciężkich strat luki. Znajdujące się pod dowództwem generała-pułkownika Busch'a oddziały, wspierane silnymi formacjami myśliwców, odparły bolszewików i utrzymały swoje stanowiska na całej rozciągłości.

W nich wszystko: dobrą wiarę, szlachetne uczucia, piękno i tradycję.

W okresie wojny nie mamy prawa wymagać od życia tego, co niesie nam pokój, ci bowiem, którzy walczą dla nas, znajdują się w stokroć gorszych od nas warunkach. Dla tego ożywieni ufnością i wiarą w lepsze jutro czekamy cierpliwie i z myślą o braciach naszych oraz z wdzięcznością o tych, którzy w krzyżowym pochodzie przeciwko bolszewizmowi niosą w ofierze swoje życie.

Pochodowi temu zaś data pośrednio poczetek znamieną dla przyszłego jutra narodów Europy data 30 stycznia 1933 roku.

Ciężka była walka wśród przejmującego mrozu i gwałtownych burz. Głębokie śniegi w puszczach tamowały ruchy obrony, zamrażając natomiast strumienie i bagna sprzyjały atakom nieprzyjaciela. Stale poszczególni dowódcy, poszczególni żołnierze i poszczególne oddziały dział decydowały o przebiegu walki a często ratowały sytuację w niebezpiecznych momentach krytycznych. Kilkrotnie wdierali się bolszewicy do okopów niemieckich, lecz za każdym razem w zaciętych walkach wręcz podczas przeciwnatarcia zamykali grenadierzy główną linię bojową i niszczyli oddziały sowieckie, które się tam wdarały.

Pod koniec bitwy trzeba

było oczyścić jeszcze trzy większe punkty wdarcia się — w trzecim i ostatnim kotle zniszczono masę piechoty trzech dywizji, dwóch batalionów strzelców i jednego batalionu pionierów w sile kilku tysięcy żołnierzy. Kilkrotnie usiłowały te otoczone oddziały przełamać się aż wreszcie ogień ciężkiej broni zламаł ich opór. Z całej grupy bojowej pozostało wreszcie 250 jeńców.

Po tej ostatniej walce ustały ataki nieprzyjacielskie. Masa bolszewickich dywizji ofensywnych została rozbita. Górnicy poległych żołnierzy sowieckich i 515 czołgów nieprzyjacielskich, które zniszczone, rozbite i spalane leżą rozrzucone po lasach, bagnach i zaspach śnieżnych świadczą o pracy

dowództwa i wojsk w tej ciężkiej bitwie odpierającej.

Po załamaniu się ofensywy na południowy wschód od jeziora Ilmeń przesunął nieprzyjaciół swój atak dalej na północ w rejon na południe od jeziora Ładoga. Atakują tam bolszewicy od 12 stycznia przy użyciu dużych sił piechoty i czołgów na stanowiska niemieckie i ponoszą przy tym znowu bardzo ciężkie straty.

swoje natarcia na szerokim froncie i stracili przy tym znowu 19 czołgów. Od początku tych zaciętych walk wojska niemieckie zniszczyły na tym froncie już 339 czołgów sowieckich.

Łodzie podwodne zatopiły gwałtownie potrzebne posiłki

BERLIN. (DNB). Naczelne dowództwo sił zbrojnych podaje w związku z nowym nadzwyczajnym komunikatem w sprawie sukcesów łodzi podwodnych następujące szczegóły:

Niemieckie łodzie podwodne atakują nadal silnie ubezpieczone, małe konwoje niemieckich przeciwników na Oceanie Łodowatym i na Morzu Śródziemnym. Konwoje te mają zadanie przewiezienia gwałtownie potrzebnych posiłków dla Sowietów i dla Anglików i Amerykanów na froncie afrykańskim. Ofiarą ataków łodzi podwodnych padło sześć okrętów o ogólnym tonażu 28.000 TRB.

W głównym rejonie walk niemieckich łodzi podwodnych na Atlantyku panował w ostatnich tygodniach nadzwyczajnie długotrwały okres złych warunków atmosferycznych z częstymi burzami. Okres ten utrudniał walkę niemieckich łodzi podwodnych wskutek złej widoczności i niepomysłnych warunków do ataku. Mimo to na całej szerokości Atlantyku od wybrzeży Ameryki Północnej, Grenlandii i Islandii aż po wybrzeże Liberii niemieckie łodzie podwodne, wykorzystując każdą możliwość ataku uderzały na pojedynczo płynące statki towarowe i statki-cysterny i zatopiły ogółem 65.000 TRB. Dalej jedna z nie-

mieckich łodzi dojrzała na środku Atlantyku załadowany do pełna statek cysterny o 10.000 TRB, płynący z Ameryki do Afryki i zaatakowała go w dzień. Po stordedowaniu zatonał cenny okręt wśród gwałtownych wybuchów.

SZTOKHOLM. (DNB) Według komunikatu Reutera premier australijski Curtin oświadczył w izbie posłów, że straty australijskie od początku wojny do 31. 12. 1942 wyniosły 6.826 zabitych, 23.893 zaginionych, 9.059 jeńców i 12.371 rannych, ogółem zatem 52.148 żołnierzy.

Amsterdam spogląda na Wschód

Jak żyją i pracują nad brzegami Amsteli

Amsterdam różni się pod wielu względami od innych miast holenderskich. Nie chce my przez to wcale twierdzić, że stolica Holandii nie posiada żadnych typowych cech holenderskich. Przeciwnie, cechy te są tutaj, gdzie już od stuleci skupiło się również życie na rodzie holenderskiego. Wielokrotnie wyrażniejsze, aniżeli w innych miejscowościach. Lecz mimo to nanuje w Amsterdamie atmosfera, która różni się do pewnego stopnia od tego, cośmy przywykli określać wprost jako „holenderskie”.

Wzmiankę tu należy na przykład samych mieszkańców stolicy. Nie jest to tak łatwo w krótkich słowach nasykować charakter, duchowość, postawę i w ogóle postawę życiową mieszkańców Amsterdamu. Na to jest naród, mieszkający nad brzegami Amsteli, zbyt skomplikowany, zbyt niejednorodny i to także pod względem rasowym. Oznacza jednak można powiedzieć, że Amsterdamczyk jest człowiekiem dobronaturnym, pełnym humoru, którego nie łatwo można wyprowadzić z równowagi spokoju. Jego zasadniczą postawę cechuje pozytywny stosunek do życia. Posiada on też nieprzeciętną obserwacyjność, dzięki której uwagi jego nie uchodzi nic, co dzieje się w mieście. Nie mniej znana jest w każdym razie ciękawość amsterdamska, która w żadnym wypadku nie ogranicza się jedynie do żeńskiej części ludności miasta.

Amsterdamczyk kocha swoją węższą oiczyznę ze zdecydowanym przywiązaniem i podziwem. Nie ma żadnych wątpliwości, że ma do tego słuszną podstawę. Liczące bowiem dzisiaj 800.000 mieszkańców miasto może mieć słuszną pretensję do tego, by uchodzić za wszechstronnie uznany centralny punkt kraju. Pewien holenderski pisarz nazwał Amsterdam głową i sercem, krwią i mięskulami Niderlandów. „Może Haga — mówił on dalej — reprezentować dworskie życie i dobre maniery, może Rotterdam być niezbędny w konkurencji narodów, mogą

inne miasta posiadać swoje specjalne zastęgi, w Amsterdamie łączy się to wszystko razem”. Aczkolwiek słowa te brzmią nieco przesadnie, to jednak nieuprzedzony obserwator stwierdzi w każdym razie, że Amsterdam całkowicie znaleźć się może w wieńcu stolic europejskich.

Z początkiem 17. stulecia nadano Amsterdamowi jego sławną formę półkulistą, której linię zaznaczają lekko wzniesione piękne odnogi kanału. Nad ich brzegami — jak również na ulicach i na uliczkach starego miasta otwiera się prawdziwe architektoniczne „muzeum na wolnym powietrzu”, które mimo oszpeceń, uczynionych przez głupotę późniejszych wieków kryją jeszcze liczne wzmowne świadectwa wspaniałego staroholenderskiego budownictwa.

Aż do połowy ubiegłego stulecia Amsterdam nie rozszerzał się poza ramy systemu kanałów. Próbowano powstałe po tym okresie przejście do południowej części nowego miasta po prostu przeskoczyć, albowiem znajdujące się tam pozbawione stylu i smaku budowle nie zasługują na najmniejszą uwagę. Smutno i jednostajnie ciągną się brzydkie ulice, nieprzerwane prawie parkami i zieleńcami, kamienne dowody urbanistycznej i architektonicznej niemocy.

Temu nieodpowiedzialnemu budownictwu zgotowała gruntowny koniec tak zwana ustawa mieszkaniowa z r. 1901. Zgodnie z tą ustawą wszystkie gminy musiały sporządzić plan systematycznej rozbudowy. Wtedy powstały w Amsterdamie pod kierunkiem sławnego architekta dr. Berlage długie, licznymi zieleńcami, skwerami i strumieniami poprzecinane ulice w południowej części miasta, z czego Amsterdamczyk słusznie może być dumny. W ostatnim czasie skonstruowano plany, które rozszerzają miasto we wszystkich kierunkach i które mają być urzeczywistnione do końca bieżącego stulecia.

Omawiając Amsterdam na-

leży też zastanowić się nad jego stosunkiem do portu. Aczkolwiek stolica holenderska zajmuje poważne stanowisko wśród miast portowych zachodniej Europy, zanotować trzeba ciekawy fakt, że Amsterdamczyk nie zdaje sobie z tego sprawy, wprost przeciwnie aniżeli Rotterdamczyk, który stale leży na sercu powołanie i niepowodzenie portu. A przecież Amsterdam posiada na przykład największy port drzewny na kontynencie europejskim, w IJmuiden ma port zewnętrzny, którego urządzenia służowe pod względem rozmiarów i pojemności są bez konkurencyjne. Port ze swymi najbardziej nowoczesnymi urządzeniami basenami stanowi źródło dochodów, które stało się prosto miernikiem życia gospodarczego Amsterdamu. Nie napróżno powiedział pewien Amsterdamczyk na kierowniczym stanowisku: „Kiedy dobrze powodzi się portowi, wychodzi to na dobre całemu miastu”.

Rozumiejąc, że port wymaga nie tylko dobrego połączenia z otwartym morzem, lecz także dobrego połączenia z zapleczem, zwraca Amsterdam swoją uwagę również na połączenie z Renem. Od dawna już nie odpowiada wymaganiom nowoczesnej żeglugi zbudowany w r. 1892 kanał Merwede. Po długich przygotowaniach zdecydowano się na budowę kanału, który biegnąc częściowo łożyskiem kanału Merwede, prowadzić będzie wprost do odgałęzienia Renu, al.

Stolica Holandii mimo trudniejszych, wywołanych wojną warunków posiada zdrową siłę żywotną. W osobie burmistrza Voute ma ona od pewnego czasu naczelnika miasta, przed którym stanęło piękne, odpowiedzialne zadanie kierowania sprawami miasta i prowadzenia go ku przyszłemu rozkwitowi. Każdy rozsądny Amsterdamczyk a i sam naczelnik miasta wierzy dzisiaj, że człowiekowi, któremu tak bardzo zależy na rozwoju swego miasta, uda się wykonanie jego zadań. Niedawno rzucił on swoim obywatelom hasło nowego życia, kiedy przy okazji pewnego wykładu wypowiedział słowa, wskazujące przyszłość: „Amsterdam, który do tyłużas wzrok swój kierował na zachód, orientuje się co raz bardziej na wschód. Przygotowuje się on do tego, by mógł spełnić swoje zadanie w nowej Europie. Wykazał on w swojej historii, iż zdolny jest do wielkich rzeczy. Jego przodkowie swoją odwagą i wytrwałością zdobyli dobrą sławę dla nazwy „Amsterdam”. Amsterdam może się szczycić swoją przeszłością, która obowiązuje do pracy, do budowy i do walki”.

(„W. Z.”)

Posłki angielskie w Tunisie

SZTOKHOLM. „Manchester Guardian” w pewnym komentarzu do wiadomości nadchodzących z Afryki Północnej, pisze: „Ostatnie wieści wydobywają na światło dzienne olbrzymie zadania, stojące przed angielską obsługą posilków w Tunisie. I tutaj porażka Francji wytworzyła w dziedzinie stanu dróg, mostów, obsługi telefonów i t. p. takie stosunki, że obecnie trzeba temu niezwłocznie zaradzić. Wojska nasze muszą doprowadzić uszkodzone i wadliwe środki komunikacyjne do stanu, odpowiadającego potrze-

bom pierwszorzędnej armii. Oczywiście, że Niemcy i Włosi ze swej strony muszą wykonać to samo. Lecz oni mają to do wykonania na obszarze bardzo ograniczonym, a poza tym dysponują krótkimi połączeniami morskimi. Natomiast my jesteśmy zmuszeni do zakładania i naprawiania dróg na setki mil, a do tego jeszcze trzeba doliczyć połączenia lądowe i morskie z Wielką Brytanią i Ameryką”.

Dziennik angielski przemilcza fakt, że również i te drogi dowozu są nadzwyczaj niepełne, jak na to wskazuje bitwa z karawaną konwojową, prowadzącą statki-cysterny, która nie pozwoliła na doświadczenie głównego materiału posilkowego. Ropy naftowej, nawet do tych złych dróg afrykańskich.

Od Wydawnictwa.

Pragniemy naszych prenumerantów na sprawinej o dokładne i czyste podawanie adresów. Przedpłata za prenumeratę powinna być uskuteczniła przed 1. m. każdego miesiąca. Prenumerata wynosi 3 RM miesięcznie.

„Times” ostrzega przed lekceważeniem Pacyfiku, jako teatru wojny

GENEWA. Londyński „Times”, omawiając w artykule wstępnym sytuację na Pacyfiku, pisze m. in.: „Nadzwyczaj zacięte walki w kraju Papuasów są w znacznym stopniu spowodowane koniecznością posiadania lotnisk. Objaw, że oczyszczanie terenu stosunkowo małego i prawie niezamieszkałego zajęło dużo czasu i pochłonięto straty poważnie wskazują na wielkość oczekiwanych zadań i powinien zachwiać optymizm tych, co wciąż jeszcze przedstawiają sobie front Pacyfiku jako front drugorzędny, z którym później można załatwić się w szybkim tempie. O ile zajdzie potrzeba stop-

Zarządzenie w sprawie urlopów

Reichskommissar dla Kraju Wschodniego wydał zarządzenie w sprawie urlopów dla pracowników miejscowych w urzędach i przedsiębiorstwach służby publicznej oraz w gospodarstwie. W myśl tego zarządzenia wszyscy pracownicy urzędów i przedsiębiorstw służby publicznej i gospodarstwach, jak również takich, którzy mają swą główną siedzibę w Rzeszy włącznie z Protektorem i Generalną Gubernią, mają w każdym roku prawo do urlopu płatnego. Rokiem urlopowym jest rok kalendarzowy. Prawo do urlopu nie może być wykorzystane, jeżeli li dany pracownik już wykorzystał urlop w innym przedsiębiorstwie w danym roku kalendarzowym. Prawo do urlopu zachodzi po raz pierwszy w tym wypadku, gdy pracownik ma za sobą nieprzerwanych 6 miesięcy pracy w danym przedsiębiorstwie w ciągu roku kalendarzowego. Urlop trwa: 1) dla pracowników, nie mających 16 lat życia — 15 dni roboczych; 2) dla pracowników w wieku powyżej 16 lat, a nie mających ukończonych 18 lat — 12 dni roboczych; 3) dla pracowników

powyżej 18 lat, a nie mających ukończonych 21 lat — 8 dni roboczych; 4) dla pracowników w wieku powyżej lat 21, a nie mających ukończonego 25 roku życia — 10 dni roboczych; dla pracowników w wieku powyżej 25 lat do 30 włącznie — 12 dni roboczych; dla pracowników w wieku powyżej lat 30 — 14 dni roboczych. Między innymi dla okresu szenia czasu trwania urlopu jest wiek na początku danego roku kalendarzowego.

Czas rozpoczęcia urlopu określa kierownik przedsiębiorstwa czy urzędu, względnie osoba upoważniona. W miarę możliwości należy uwzględnić w tym wypadku osobiste życzenia personelu. Wynagrodzenie płatne za czas urlopu, może być, na prośbę pracownika, wypłacone z góry.

Opłacanie niewykorzystanego urlopu jest w zasadzie niedopuszczalne. Może ono nastąpić tylko w wypadkach, gdy urlop nie mógł być wykorzystany ze względu na dobro przedsiębiorstwa, jak również gdy udzielenie urlopu było niemożliwością ze względu na warunki gospodarki wojennej. (r)

Wynagrodzenie za pracę dodatkową, w dni świąteczne i za pracę nocną

Ukazało się zarządzenie Reichskommissar'a w sprawie wynagrodzenia za pracę dodatkową, nocną i w dni świąteczne dla pracowników miejscowych w służbie publicznej i gospodarstwie. Zarządzenie to dotyczy okręgów generalnych Litwy, Łotwy i Estonii, wszystkich znajdujących się w nich urzędów i przedsiębiorstw służby publicznej oraz instytucji gospodarczych, również i takich, które posiadała swa siedzibę w Rzeszy, włącznie z Protektorem i Gubernią Generalną. Zarządzenie to nie obowiązuje rolnictwa, żegluzi, kolei, poczt i innych przedsiębiorstw komunikacyjnych. Nie dotyczy ono również pracowników nie posiadających określonego czasu pracy, jak również tych, których pobory miesięczne przekraczają kwotę 300 RM. Pracownicy tej kategorii nie otrzymują żadnego wynagrodzenia za pracę dodatkową.

Praca dodatkowa, ponad 48 godzin w tygodniu, wyznaczona przez kierownika przedsiębiorstwa lub urzędu jest opłacana za godzinę, w kwocie wynoszącej jedną dwóchsetną

wynagrodzenia miesięcznego z dodatkami 25 proc. za godzinę. Przerwy w pracy nie są zaliczane do czasu roboczego. Do wynagrodzenia za pracę dodatkową, wynika skutkiem wprowadzenia zmiany przydziału pracy nie wypłaca się dodatku 25 proc. do wynagrodzenia godzinowego. To samo stosuje się do robót rozpoczynających i kończących pewną pracę, wynikającą z konieczności wznowienia, lub zakończenia produkcji w danym przedsiębiorstwie, o ile te roboty nie przekraczają dwóch godzin dziennie. Nie wypłaca się również powyższego dodatku za roboty dodatkowe, spowodowane siłą wyższą, katastrofą itp.

Pracę zarządzoną w niedziele i ustawowe dni świąteczne opłaca się po jednej dwóchsetnej wynagrodzenia miesięcznego za godzinę z dodatkami 50 proc., przy czym za pracę w dniu 1 maja, w dniu Wyzwolenia, jak również w pierwszych dniach Wielkanocy, Zielonych Świąt i Bożego Narodzenia stosuje się dodatek w wysokości 100 proc.

Za pracę nocną w okresie od godz. 22 do 6 płaci się za godzinę dodatek 10 proc. wynagrodzenia godzinowego. Ułamki godzin są uwzględniane w tych wypadkach, gdy przekraczają 30 minut.

Zadne wynagrodzenia dodatkowe nie są wypłacane, jeżeli robota dodatkowa wynika z normalnych zmian, jak również za pracę wykonywaną za wodowo t. j. wynikającą z samego celu istnienia przedsiębiorstwa w dni świąteczne i w porze nocnej.

Przy zbiegu kilku wynagrodzeń dodatkowych, wypłaca się dodatek najwyższy. Jeżeli zachodzi zbieg pracy dodatkowej i pracy nocnej to wypłaca się oba dodatki razem. Zarządzenie to weszło w życie z dniem 25 grudnia 1942. (r)

— W SPRAWIE TUTEK DO PAPIEROSÓW NA KARTY PRZEMYSŁOWE. Jak się dowiadujemy w Wydziale Handlowym Spółdzielni „Ruta” omawiana jest obecnie sprawa wydawania palaczom tutek do papierosów na karty przemysłowe w ilości 100 sztuk miesięcznie. Wydanie takiego zarządzenia przez Wydział Aprobacyjny Gospodarczy miasta Włna będzie wielką ulgą dla palaczy.

Czas pracuje przeciwko Anglii

Londyn teraz dopiero odkrywa starą prawdę

SZTOKHOLM. Oświadczenie pierwszego lorda admirałcji, Alexandra, że ataki łodzi podwodnych w ostatnich trzech, czy czterech miesiącach znowu były bardzo ciężkie, wywarło zdaje się przeciw bardzo głębokie wrażenie w Anglii, przynajmniej prasa angielska omawia nagle ogólną sytuację wojenną w sposób, który nie ma nic wspólnego z tą pewnością siebie, jaka jeszcze przed kilku tygodniami ożywała faktycznie całą Anglię. Teraz nagle piszą gazety w więcej lub mniej wyraźny sposób, że niebezpieczeństwo łodzi podwodnych jest poważniejsze, aniżeli kiedykolwiek dawniej, i że wywiera ono pewne skutki wprost na ogólny rozwój wojny, skutki, których w żaden sposób nie można tłumaczyć na korzyść Anglii. Szczegółowo na pierwszy plan wysunęła się nagle myśl, mianowicie że czas nie pracuje dla Anglii. Pewna gazeta londyńska, rozważając rozwój wojny zatytułowała swój artykuł w następujący sposób: „Państwa nieprzyjacielskie muszą być pokonane, zanim łodzie podwodne skrupuła całkowicie wolność ruchów Anglików i Ameryka-

nów na wszystkich morzach”. Gazeta ta rozwija następnie bliską prawdy myśl, że czas nie może pracować na korzyść sprzymierzonych ze względu na nieustanne i widoczne co raz bardziej przybierające na sile ataki łodzi podwodnych. Stało się teraz koniecznością strategiczną, by Anglia obecnie za wszelką cenę wzmocniła wszystkie siły w tym kierunku, aby przełamać rozstrzygnięcie w tej wojnie.

Wśród głosów zasługujących na szczególną uwagę, wyróżnia się pewien artykuł umieszczony w londyńskiej gazecie „Daily Mail”, w którym to artykule pisze się między innymi: „My Anglii za żadną cenę nie chcemy sobie wyobrazić, że przy obecnym stanie wojny wiara mocarstw Osi w ich zwycięstwo ma swoje pewne podstawy. Niemcy wciąż jeszcze posiadają nadzwyczajne możliwości, by pomyśleć dla siebie rozstrzygnięcie wojny. Na leży tu przede wszystkim strasliwa broń łodzi podwodnych. Ponadto posiadają Niemcy wielkie wojsko, które jest całkowicie nienaruszone. Niemcy dysponują dalej siłą robotniczą całego kontynentu europej-

skiego, wszelkiego rodzaju surowcami i całym przemysłem europejskim. Jeśli od narodu niemieckiego mają być żądane nowe ofiary, to w żadnym wypadku nie możemy z tego wyciągać jakichkolwiek przedwczesnych wniosków. Zamiast tego lepiej będzie, gdy nie będziemy niedoceniać umiejętności organizacyjnych i odwagi Niemiec. Minali ostatecznie czas pięknych obietnic. Sprzymierzenni muszą wreszcie zrozumieć, że wojnę trzeba wygrać jak najszybciej”.

Tego rodzaju poważnych ostrzeżeń przed samoułdą i przed ciężkimi czasami oddawna już nie zamieszczała prasa angielska. Bez przesady można twierdzić, że ta fala ostrzeżeń, która znowu przechodzi przez Anglię, z pewnością nie jest zjawiskiem przypadkowym, ani też normalną reakcją, lecz że powodem i główną przyczyną tego głębokiego otrzeźwienia, które ogarnia Anglię, są przede wszystkim strasliwe spustoszenia, wyrządzone żegludze alianckiej przez niemieckie łodzie podwodne.

(„W. Z.”)

Tradycyjna przyjaźń niemiecko-hiszpańska

Newy ambasador niemiecki w Hiszpanii wręczył Caudillo listy uwierzytelniające

MADRYT. (DNB). Nowy ambasador niemiecki w Hiszpanii, dr. Hans Adolf von Moltke, wręczył w sobotę w pałacu królewskim swoje listy uwierzytelniające szefowi państwa hiszpańskiego, generalissimowi Franco. W sali ambasadorów przyjął generalissimus w obecności hiszpańskiego ministra spraw zagranicznych, hr. Jordana oraz szefa swojego gabinetu wojskowego i cywilnego, ambasadora niemieckiego i przyjął od niego listy uwierzytelniające.

W wygłoszonych przy tej okazji przemówieniach podkreślano wspólną antybolszewicką postawę obydwojch państw, która to postawa ujawniła się we wspólnych walkach, prowadzonych niegdyś w Hiszpanii a dzisiaj na froncie wschodnim.

Ambasador niemiecki oświadczył w swoim przemówieniu między innymi: „Podejmuję się przekazanego mi przez Wodza Niemiec zadania pielęgnowania tradycji przyjaźni niemiecko-hiszpańskiej przyjaźni, w chwili, kiedy rozstrzygająca o całej przyszłości walka w obronie starej kultury europejskiej osiągnęła swój punkt zenitu. Podobnie jak naród niemiecki i włoski tak też i naród hiszpański doznał swego narodowego odrodzenia przez pokonanie wewnętrznych wrogów tej kultury drogą zwycięskiej rewolucji. Związany silnymi więzami tych samych podległości walczyli Niemcy i Hiszpanie, gdy naród hiszpański pod wodzą swego Caudillo bronił zwycięsko Eu-

ropy przed atakami bolszewizmu, przy boku narodowych wojsk hiszpańskich. Dzisiaj na froncie wschodnim walczy ochotnicza dywizja hiszpańska, która w bohaterskich zapasach wspólnie z towarzyszącymi niemieckimi odbija ataki bolszewickie. Przypieczetowana wspólnie przelana krew trwała przyjaźń między narodami stanowi rękojmię przyszłości Europy”.

W swojej odpowiedzi oświadczył Caudillo między innymi, że w tych momentach, kiedy Niemcy prowadzą największą bitwę w dziejach przeciwko bolszewickiemu barbarzyństwu wschodu, naród hiszpański umie ocenić zarówno heroizm i ofiary narodu niemieckiego jak i daleko przewidującą decyzję Wodza Niemiec, w kierunku ostatecznego zniszczenia niebezpieczeństwa bolszewickiego. „Hiszpania, — powiedział dosłownie Franco — która na własnym ciele i na własnych ranach doświadczyła strasznego przestępstwa kunistycznego, jest krajem, który leniej aniżeli jakikolwiek inny kraj może zrozumieć odwagę i wartość tej zwycięskiej walki, która toczy się na nieskończonych etapach rosyjskiej w obronie przyszłości cywilizacji i europejskiej kultury. Dlatego naród nasz chlubi się tym, że również tutaj we wspólnej walce obronnej płynie krew hiszpańska”.

W końcu wyraził Caudillo swoje najlepsze życzenia wielkości i przyszłości dla narodu niemieckiego i dla osoby Wodza Niemiec.

Zagadnienie murzyńskie w Stanach Zjednoczonych

SZTOKHOLM. (DNB). „Folkets Dagbladet” podaje wiadomość z Lizbony pod tytułem: „Murzyni winni pomóc Stanom Zjednoczonym w ratowaniu demokracji”. Doniesienie to wskazuje, że zagadnienie murzyńskie wysunęło się w Stanach Zjednoczonych na plan pierwszy. Podobno rozpoczęto druki, zachwalające wielkie znaczenie czarnej rasy dla przemysłu i armii. Trzyście milionów murzynów w Stanach Zjednoczonych jest ważną częścią ludności, nie zależnie od faktu, że prawie nie posiadali oni praw obywatelskich, zw. wojny o wolność. Posiadają oni w kraju amerykańskiej demokracji osobne przydziały w pociągach kolejowych i tramwajach z napisami „tylko dla murzynów”, jak również muszą jechać w specjalnych jadłodajniach i uczyć się w swych zakładach naukowych, gdyż w wielu miejscowościach Stanów Zjedn. zabronione im jest współżycie z białymi. Muszą oni wciąż cierpieć i podlegać prawu „lynchu”.

Następnie w wiadomości tej powiedziano, że w Anglii skazano na karę śmierci cały szereg czarnych żołnierzy za wykroczenia przeciwko amerykańskim prawom wojennym.

Wprost osobliwe są dziwne przepisy dla murzynów w armii amerykańskiej. Według korespondencji „Pittsburgh Courier”, żadnemu żołnierzo wi amerykańskiemu nie wolno mieć przy sobie brzytwy o długości ostrza ponad 3 cale. Zakaz ten jest skierowany przede wszystkim przeciwko murzynom, gdyż w razie bójki mają oni zwyczaj przerywać gardło swym przeciwnikom brzytwą.

Taką politykę społeczną prowadzi Ameryka. A teraz kwiatki nadzwyczajne. Tak, jak obecnie czynione są próby celem zastoso wania tych niegdyś pogardzanych murzynów dla wojny i uważa się ich za „równouprawnionych”, jednocześnie zabiera się więźniów z domów karnych do zakładów zbrojeniowych i do armii amerykańskiej a to wobec braku personelu.

Głosy prasy amerykańskiej o pomocy dzierżawno-pożyczkowej

BERLIN. (DNB). Pewna agencja informacyjna północno-amerykańska zabiera głos w sprawie pomocy dzierżawno-pożyczkowej, podając przy tym głosy prasy. Dziennik cyfujący poczynną na zachodnim wybrzeżu Stanów Zjedn. „San Francisco Chronicle” m. in. pisze:

„Myśl, że dłużnicy nasi spłacą swe długie w formie towa-

rów, które mogłyby stać się konkurencją na naszych rynkach, przeciwstawia się całemu naszemu sposobowi myślenia”.

Wychodzący w stanie New York „Union Press” jest jeszcze wyraźniejszy, pisze:

„Nic nie wskazuje, że Stany Zjedn. zamierzają być dobrymi przyjaciółmi lub uchodzić za synonim bogini Fortuny”.

Rozczarowanie w Ameryce

VIGO. (DNB). W kołach republikańskich Ameryki Północnej panuje wyraźne rozczarowanie wobec nikłych rezultatów rokowań Roosevelta z Churchilllem. Oczekiwano uregulowania najważniejszych zagadnień wojennych, a tymczasem w urzędowych komunikatach o wynikach układów nie ma ani słowa o sprawach żywo obchodzących opinie publiczną. Wskazują na okoliczność, że we wszystkich sprawozdaniach z Casablanki nie ma równieź nic o niebezpieczeństwie łodzi podwodnych i o środkach zaradczych.

„New York Herald Tribune” krytykuje niedojście do skutku porozumienia między najwyższą radą wojenną, a jednolitym dowództwem naczelnym. W Stanach Zjednoczonych przypisują to onorowi kół wojskowych angielskich. Dowód tego przytacza treść sprawozdania „United

Press” z Londynu, w którym szczegółowo oświadczone, że koła wojskowe angielskie uważają pierwszą radę wojenną, tak propagowaną przez większość instytucji amerykańskich — za organ niezdolny do pracy.

Lecz i w szeregach demokratów półn. Amer. panuje również rozczarowanie. Spodziewano się tam, że Roosevelt powróci do Stanów Zjednoczonych jako naczelny wódz całego świata i obiecywano sobie znaczne polepszenie sytuacji wewnętrznej i politycznej partii demokratycznej iak również nomyślnych widoków na wybory w roku 1944. Z tego wynika, że usiłowanie Roosevelta, aby wykorzystać obradę w Casablance celem agitacji wyborczej — doznało zawodu. Inne koła uskarżają się na nieprzemyślną postawę Związku Sowieckiego i Człongingu.

I znowu typowa blaga Roosevelta i Churchilla

BERLIN. Według depeszy Reutera, Roosevelt z Churchilllem odbyli w Casablance kilkudniowe narady. O wyborze miejsca obrad we francuskiej Afryce Zachodniej zdecydowały podobno trudności, powstałe wskutek nieporozumień pomiędzy Gaullistami, jako pupilami Imperium Bry-

tjskiego, a pełnomocnikami Roosevelta na Afrykę Północną. Powołanie de Gaulle'a i Girauda do narad również przemawia za tym, że ostateczna interwencja Roosevelta i Churchilla stała się tak samo konieczna, jak przybycie prezydenta Stanów Zjedn. na terytorium francuskie.

Potężna manifestacja zwartości i woli zwycięstwa

Uroczyste posiedzenie parlamentu japońskiego

TOKIO. (DNB). Przemówienia premiera Tojo i ministra spraw zagranicznych Tanięgo w parlamencie przyjęte zostały z wielkim zadowoleniem. Chociaż premier dopiero we środę wstał po chorobie, czynił on wrażenie zupełnie rzeźkiego i przemawiał bardzo gorąco. Szczególny pokłask wywarło miejsce w przemówieniu, w którym Tojo wyraził swoje przekonanie o ostatecznym zwycięstwie i podkreślił współpracę z mocarstwami Osi. W ten sposób pierwsze posiedzenie obrad parlamentu prze-

kształciło się w potężną manifestację zwartości i woli zwycięstwa japońskiego narodu i jego rządu. Trybuny były przepełnione. Obecni byli cesarska księżniczka Teru, ambasadorowie Niemiec, Włoch, Mandżukuo, Chin i Siamu. Obchodzie izby przystąpiły do wysłuchania oświadczeń rządu do obrad nad przedłożeniami rządowymi. Ogółem przedłożono parlamentowi 88 nowych ustaw i rozporządzeń. W tej liczbie i budżet. Wszystkie te rozporządzenia wiążą się z wypadkami wojennymi.

Umowa o epo owym znaczeniu Domei na marginesie wielko-gospodarczej umowy między Japonią, Niemcami i Włochami

TOKIO. (DNB). Japońskie biuro prasowe Domei określa nową umowę gospodarczą między Japonią, Niemcami i Włochami jako wydarzenie epokowego znaczenia, zasługujące pod wielką względami na największą uwagę.

Przed wszystkim umowa ta stwarza dalszy istotny warunek nowego sprawiedliwego ustroju gospodarczego, jaki przyswieca państwom paktu trzech jako idealny cel walki. Po raz pierwszy zaiste w umowie gospodarczej chodzi nie o bezpośrednią wymianę towarów między dwoma krajami, lecz zjawia się tutaj pojęcie wymiany towarowej między dwiema sferami gospodarczymi. W tym tkwi wielkie history-

czne znaczenie nowej umowy. Albowiem teraz liczne państwa tych wielkich bloków państw i obszarów gospodarczych objęte zostały harmonijną wymianą swoich towarów. Domei podkreśla różnicę tej wymiany towarowej w stosunku do kapitalistycznych metod gospodarczych, jakie panują w Anglii i w Stanach Zjednoczonych, i wskazuje na to, że obecna umowa rozwiązuje ponadto problem wymiany towarowej w sposób, odpowiadający dzisiejszym zapotrzebowaniom gospodarczym młodych narodów.

N. JORK. Amer. publicystka, Dorothy Thomson, krytykuje podobnie jak i wiele innych osobistości waszyngtońskich, amerykański departament państwa z powodu osłabienia niechęci, jaką on okazuje wobec de Gaulle'a. Mimo tego, że gaullistki nadal tak samo jak dawniej wyświadczały wielkie usługi sprawie Anglików i Amerykanów, to jednak amerykańskie ministerstwo spraw zagranicznych spogląda na de Gaulle'a z pewnym lekceważeniem. Dorothy Thomson ostrzega, że tego rodzaju nastawienie może narazić na niebezpieczeństwo całą dzielalność amerykańską w Europie.

KARTKI ŻYWNOŚCIOWE dla mieszkańców miasta na 13 okres aprowizacyjny

Zgodnie z zarządzeniem Wydziału Apropowizacyjno - Gospodarczego miasta Wilna z dniem 3 lutego b. r., rozpocznie się wydawanie kart żywnościowych i na mleko na 13 okres aprowizacyjny (od dnia 8 lutego do dnia 7 marca 1943 roku) mieszkańcom miasta Wilna.

Karty żywnościowe i na mleko są wydawane mieszkańcom miasta Wilna przez Punkty Rozdzielcze. Urzędy i przedsiębiorstwa, które wyraziły swą zgodę na zaopatrzenie swoich pracowników i robotników w karty żywnościowe i na mleko w miejscach ich pracy, otrzymują karty w Punktach Rejonowych na zasadach zawartych w ogłoszonych w prasie miejscowej zarządzeniach Wydziału Apropowizacyjno - Gospodarczego z dnia: 11 lipca, 3 i 26 sierpnia, 2 października, 2 i 26 listopada i 26 grudnia 1942 roku.

Punkty Rejonowe przy sprawdzaniu przedłożonych przez urzędy i przedsiębiorstwa wykazów pracowników wraz z ich rodzinami i sublokatorami, wpisują do list rozdzielczych numery bieżące odpowiednich kartotek, po czym wydają potrzebną ilość kart, które winne być zaopatrzone w pieczęć Punktu Rejonowego.

Punkty Rozdzielcze, urzędy i przedsiębiorstwa wpisują do kart imiona, nazwiska i adresy właścicieli takowych. Nie całkowicie wypłacone karty żywnościowe nie mogą być rejestrowane w sklepach; na podstawie takich kart artykuły żywnościowe nie będą sprzedawane.

Wydawanie kart żywnościowych i na mleko mieszkańcom miasta Wilna będzie dokonane w okresie od dnia 3 do 6 lutego 1943 roku w porządku alfabetycznym właścicieli mieszkań w trybie następującym:

dnia 3 lutego b. r. będą wydawane karty żywnościowe tym rodzinom, których nazwiska głów rodzin zaczynają się na litery: A, B, C, D, E, F, G, H;

dnia 4 lutego 1943 r. — na litery: I, J, K, L, M, N, O, P;

dnia 5 lutego 1943 r. — na litery: R, S, T, U, V, Z;

dnia 6 lutego 1943 r. będą wydawane karty żywnościowe tym osobom, które z ważnych powodów nie mogły otrzymać takowych w należnym czasie;

dnia 8 lutego 1943 roku wydający karty żywnościowe dokonują obrachunku z wydanych kart żywnościowych i na mleko z odpowiednimi Punktami Rozdzielczymi, Rejonowymi.

Mieszkańcy miasta winni swoje karty żywnościowe na mleko otrzymać w należnym czasie. Po upływie terminu, ustalonego na wydawanie kart, karty żywnościowe i na mleko będą wydawane tylko tym osobom, które do Wilna są przemieszczające. Tym mieszkańcom miasta Wilna karty żywnościowe i na mleko po upływie terminu wydawania kart, nie będą wydawane.

Kartki żywnościowe otrzymuje właściciel mieszkania albo jeden z pełnoletnich członków jego rodziny.

Karty żywnościowe będą wydawane za okazaniem ważnego dowodu tożsamości, na podstawie którego można stwierdzić tożsamość, w tym miejscu zamieszkania odoasnej osoby. W wypadkach wątpliwych może być zażądane okazanie poświadczenia rządcy albo właściciela domu o tym, że dana osoba rzeczywiście pod danym adresem zamieszkuje.

Dla otrzymania karty na mleko winne być przedłożone świadectwo urodzenia dziecka w oryginale albo w poświadczonej odpisie.

Zapotrzebowanie i otrzymanie kart żywnościowych i na mleko dla osób, które faktycznie w Wilnie nie zamieszkuje, jest wzbronione. Wyrzucić będą karani na podstawie obowiazujących w tej mierze przepisów.

Każda karta żywnościowa i na mleko powinna być przy jej wydaniu podpisana przez wydającego i zaopatrzona w pieczęć Punktu Rozdzielczego.

Mieszkańcy powinni swoje karty żywnościowe i na mleko zarejestrować w sklepach odpowiednio do miejsca swego zamieszkania albo miejsca pracy.

Każdy sklep winien prowadzić wykaz kupujących, gdzie powinny być odnotowane imię i nazwisko, adres i numer wciągniętej karty każdego kupującego. Sprzedawca artykułów żywnościowych osobom, nie wciągniętym na listę kupujących danego sklepu, jest wzbroniona.

Sklepy przy składaniu sprawozdań ze sprzedanych towarów na podstawie odcinków kart żywnościowych powinny jednocześnie podawać liczbę osób, wciągniętych na listę kupujących.

Przy zmianie miejsca pobytu obywatela dotychczasowego Punktu Rejonowego, mieszkaniec powinien się wymeldować z opuszczonego Rejonowego Punktu Rozdzielczego. Punkt Rejonowy wystawia mu zaś świadectwo wymeldowania według ustalonego wzoru. Otrzymane zaś świadectwo wymeldowania powinno być przedłożone w Punkcie Rejonowym nowego miejsca zamieszkania, gdzie też należy zarejestrować posiadaną kartę żywnościową. Adnotacja o zarejestrowaniu karty winna być dokonana na odwrotnej stronie grzbietu karty żywnościowej i zatwierdzona podpisem i pieczęcią Punktu Rejonowego. Na podstawie zarejestrowanych w Punkcie Rejonowym nowego miejsca zamieszkania kart żywnościowych, produkty spożywcze wydają się w trybie ogólnym. W celu wydania kart żywnościowych i na mleko będą utworzone Punkty rozdzielcze kart, których adresy i zasięg działalności będą podane do wiadomości drogą wywieszenia stosownych obwieszczeń w Punktach Rejonowych.

W okresie przygotowawczym i w czasie wydawania kart (od dnia 2 do 10-go lutego 1943 roku (włącznie) Punkty Rejonowe nie będą załatwiały interesantów, za wyjątkiem wypadków niecierpiących zwłoki.

P. ZEGLAD FILMOWY Dzisiaj i jutro na wileńskich ekranach

„Soldatenheiter II” wyświetlać będzie jeszcze do końca bieżącej tygodnia film „Wesele w Niedźwiedzim Dworze”, z Henrichem George i młutką Ilse Werner w rolach głównych. W kinie „Casino” dziś ostatni dzień wyświetlania filmu „Miołany przez los” z Albrechtem Schönhalssem w roli głównej. Jutro premiera „Tak mi się podobasz”. W „Adria” grana jest po raz ostatni „Wielka miłość”, a od jutra nowy film: „Maja między dwoma małżeństwami”. Kino „Muza” grą dzisiaj podwójny program: „Stekas” oraz „Zając i jeź”, a od poniedziałku będzie wyświetlać „Miołany przez los”. W kinie „Ausra” wyświetla się film „Nie w pieniądzu jest szczęście” z Anny Ondra. Jutro saowa „Żyd Süs”. Kino „Kolejo-

wo” demonstruje dziś film z czasów rosyjskiej rewolucji „Czerwona twarz nad wsch.”, od poniedziałku będzie szedł film z „Adria” — „Wielka miłość”.

Chcesz mieć światło elektryczne — oszczędzać!

OFIARY
Dzieci polskie z Niemcuzyna ofiarują 21 RM, dla biednych polskich dzieci.
Halinka Szakolówna dla biednych polskich dzieci — 0,95 RM

Wiadomości z dnia

31
Styczeń
NIEDZIELA
Piotra Wyzn.
— słońce słońce 710
Zachód: słońce 15.54

ZARZĄDZENIE. Z polecenia Rady Generalnej Spraw Wewnętrznych (pismo nr. 985 z dn. 15 I. 1943) zarządzam, aby rolnicy i robotnicy Litwini, zarządzający gospodarstwami repatriantów i żydów, a obecnie zamieszkały w Wilnie (lub na zameldowanej) zgłosili się do zarządu miejskiego, ul. Magdaleny 6, pokój 8 w celu wypełnienia ankiet na otrzymanie wynagrodzenia za wykonanie w gospodarstwie pracy i pozostawiony własny inwentarz, a następnie itd.

Z polecenia burmistrza sekretarza miasta Wilna.

OSTRZEŻENIE DLA KORZYSTAJĄCYCH Z WODY. Celem stwierdzenia ilości zużytej wody w Wilnie, przeprowadza się ścisłą kontrolę. W posposadach, zużywających wodę więcej niż jedną zwykłą, będzie dokonana próba urządzeń wodociągowych oraz zarządzane zostanie obliczenie zużycia wody dla najpilniejszych potrzeb. Poseszy, marnując wodę, będą wykluczone z sieci wodociągowej, a osoby, winne bezużytecznego szafowania wodą, jako szkodnicy gospodarki narodowej — będą ukarane.

ANGAŻOWANIE OSÓB DO WYDAWANIA KARTEK ŻYWNOSCIOWYCH NA 13 OKRES APROWIZACYJNY. Wydział Aproprowizacyjny. Gospodarczy miasta Wilna podaje do wiadomości, że do 1 lutego b. r. włącznie w III, IV, VI, VII, VIII, IX i X Punktach Rejonowych będą rejestrowane osoby, pragnące wziąć udział w rozdawnictwie kart żywnościowych.

nościowych i na mleko na 13-ty okres aproowizacyjny. Wydział kartki żywnościowe i na mleko otrzymują wynagrodzenie dzienne do 4 RM. (w) — 80 PROTOKUŁÓW ZA NIEZACIEMNIANIE OKIEN. W ciągu ostatnich czterech dni władze policyjne sporządziły na terenie Wilna 80 protokołów za złe zaciemnienie okien. Winni zostaną surowo ukarani. Najwięcej protokołów spisano za nie zaciemnione okna, wychodzące na podwórza. (z)

UWAGI AMATORÓW ŚLIZGAWKI. Od kilku dni jest czynna w ogrodzie po-Bernardyńskim ślizgawka. Cieszy się ona wielką frekwencją, dając okazję spędzenia wolnego czasu na świeżym powietrzu. Należyte zachowanie porządku na lodzie zależy od samej publiczności. Jeżeli ktoś nieodpowiednim zachowaniem przeszkadza innym w ślizganiu się, należy donieść o tym kasjelowi. (z)

WJECCHAŁA Z SANIAMI DO SKLEPU. Gdy mieszkanka gmioły niemieckiej M. Tupikowa jechała ul. Niemcewicz, spłoszył się koń zaprzęgnięty do sanii i ciągnąc

za sobą sanie wpadł na chodnik, rozbił okno wystawowe i wjechał do sklepu. Koni i wierzchowca nie uderzyli, natomiast urządzenie sklepu uległo częściowej demolacji. (z)

LEON KRUKOWSKI
b. urzędnik P.K.P.
zmarł dnia 29 stycznia 1943 r. w wieku lat 49.
Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Szwarczaka (Legionowa) 11-3 na cmentarz Rossa odbędzie się w niedzielę dnia 31 stycznia o g. 2. po poł. O smutnym obrzędzie zawiadamiają pogrzebiarze żałobnicy i Syn.

Antoni Piotrowski
B. urz. dn. 28. I. 43 r. przeżył 52.
Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Witeń (d. Archaniełska) 34 na cmentarz Rossa nastąpi dn. 1. II. 43 r. o g. 13-ej. O czym zawiadamia rodzina.

Józef Kupściówny
córki Medarda z maj. Skoczony
odchodził się Nabożeństwo Żałobne dn. 3 lutego b. r. w kościele Bonifratskim o godz. 9-tej rano.
O czym zawiadamiają Krewnych i Znajomych
Siostry.

Podziękowanie
Wszystkim Przyjaciółom i Znajomym, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi kochołnej matce naszej
z Woronowiczów Wiktorii
TURKO
aw szczególności przewieśn. nym księgom Julianowi Jankowskiemu i Bronisławowi Wasowskiemu składamy serdeczne, Bóg zapłać. Pogrzebna w smutku
Podzięk.

„ALSTA”
Dom Przemysłu Artystycznego
Wilno, Literat g. (z. Literacki) Nr 11. Telef. 12-46.
Już przyjmuje zamówienia na **PISANKI WIELKANOCNE.**

MEBLE
Gotowe i na zamówienie.
Nowoczesne projekty.
Terminowe wykonania.
FIRMA
„EDSTYL”
Wilno, ul. Końska 10
właśc. E. Wojtkiewicz

SPECJALNA PRACOWNIA maszyn do szycia B. Wojniłowicza
Vokieci (d. Niemiecka) 9
Przyjmie do naprawy maszyny do szycia różnych typów: zwykłe damskie, krawieckie, szewskie, mereszkarki, dziurkarki, okrętki, rękawicarskie różnych typów, czepnice i inne.
Kupuje stare maszyny i ich części.

MEBLE
Sypialnie, jadalnie, gabinet, tapczany i pojedyncze sztuki wykonuje terminowo i solidnie
Pracownia mebli St. Skrodzki
Vilnius (Wileńska) 5.
Kupie: deski, gobeliny i szellak.

Zakład meblowo-tapicerski
Vokieci (Nemiecka) 1
wykonuje wszelkiego rodzaju meble w kompletach i pojedynczo najchętniej z materiałów powierzonych.
Specjalność: tapczany, materace oraz kredensy.
Kupuje gołelin, torpiony, trawę morską i drut.

Antywar i Państwowe Wydawnictwa
ul. Dominikańska (Dominikańska) 1
„Wężele od podwórka” poszukuje i nabywa książki we wszystkich językach ze wszystkich dziedzin nauki i wiedzy.
Maszynistka z dobrą znajomością języka niemieckiego i ościsłego potrzebna. Głoszenia do redakcji „Goniec Codzienny” w g. 12-14

KUPIE WYKŁ. Dominikańska 8
Wytwórnia zahawek

Lekarze
Dr. Med. **Wiktoria Piotrowska**
Choroby narządów wewnętrznych. Urodziła się 11-2-1884. Portowa 14-1-1884. Przyjmuje od 12-18-1884.
Dr. Med. **Wiktoria Piotrowska**
Choroby narządów wewnętrznych. Urodziła się 11-2-1884. Portowa 14-1-1884. Przyjmuje od 12-18-1884.

Dr. J. Olszewski
Choroby narządów wewnętrznych. Urodziła się 11-2-1884. Portowa 14-1-1884. Przyjmuje od 12-18-1884.

Dr. J. Olszewski
Choroby narządów wewnętrznych. Urodziła się 11-2-1884. Portowa 14-1-1884. Przyjmuje od 12-18-1884.

Dr. J. Olszewski
Choroby narządów wewnętrznych. Urodziła się 11-2-1884. Portowa 14-1-1884. Przyjmuje od 12-18-1884.

TEATR REWIOWY „ALI-BABA”
Ileka 66
Od poniedziałku dn. 1 lutego b. r. całkowita zmiana repertuaru. W programie udział artystów miejscowych oraz pierwszorzędne atrakcje zagraniczne.
Kierownictwo muzyczne **Dzięgielewskiego**.
Balet od kierownictwem **Ciesielskiego**.
Dekoracje **Makojnika**.
Początek o godz. 16.30 i 18.30, w dni świąteczne o godzinie 14.30, 16.00 i 18.30.
Kasa czynna od godziny 15-tej, w święta od godz. 17-tej.
Teatr dobrze opalany.

Firma B. ZYCH
Trak (Trocka) 6, tel. 3-97
Poleca: Komplet sypialne, stołowe, gabinety oraz pojedyncze meble —
Kupuje: Fornier, warsztaty stolarskie gwoździe, okucia, szpagat, gobeliny, samodziół, trawę morską, spreżyny, worki, denaturat, szellak, glanzpapier, komeks, wszelkie galanterie stolarskie i tapicerskie.

„Universitas”
Księgarnia-antykwarjat
Śv. Jono (Śv. Jańska) Nr 6
KUPUJE I SPRZEDAJE KSIĄŻKI w różnych językach (nawet całe biblioteki).
Otwarta bez przerwy od 9-16.

Elektro-Warsztat L. Rokickiego
Basanawicius (d. W. Pohulanka) 1.
Reperuje: patefony, membrany, kucharki, czajniki, żelazka i instalacje elektryczne. Kupuje wszelki sprzęt elektrotechniczny.

FABRYKA „BAKELITAS”
Wilno ul. KAUNO (d. KIJOWSKA) 4, tel. 12-11.
poszukuje ślusarzy-tokarzy, szofera mechanika do gazo-generatora oraz przyjmie uczni. Warunki pracy i wynagrodzenie dobre. Zgłaszać się do F.k. w godz. 7-16.

ZAKŁADY POLIGRAFICZNE „VAIDAS”
od zaraz poszukują niewykwalifikowanych robotników i gońców władających językiem litewskim. Zwracać się: Mindaugo (d. Słowackiego) 21.

LABORATORIUM zębów sztucznych
przyjmuje wszelkie roboty techniczne - dentystyczne, wykonuje na kauczuku i różnych metalach. Roboty szybkie, fachowa, tania
Gedimino (d. Mickiewicza) 15-23
albo frontowe wejście: Tiltoji (d. Cicha) Nr 4-23.

Przeprowadzki
i inne transporty miejscowe wykonuje szybko i solidnie Ekspedycja Kostas Cerpinski, Joallos (Jagiellońska) 3-5.

Pracownia Instrumentów Muzycznych K. Olszewskiego
Trak (Trocka) 15
napędzi: skrzypce, wioś, smyczki, struny i inne dodatki do instrumentów muzycznych. Tamże naprawa wszelkich instrumentów muzycznych.

Chemikno - Farmaceutyczne Laboratorium „E. N. B. E.”
Wilno, Śv. Jono (Śv. Jańska) 2
KUPI: Szafy, stoły, lufki i inny potrzebny sprzęt laboratoryjny.

Zamienie
na dziecinne łóżeczko opat, lyżwy Nr 23 i 28, peryny lub teczkę Gedimino (d. Mickiewicza) 44-8.

Pracownia Instrumentów Muzycznych K. Olszewskiego
Trak (Trocka) 15
napędzi: skrzypce, wioś, smyczki, struny i inne dodatki do instrumentów muzycznych. Tamże naprawa wszelkich instrumentów muzycznych.

Wileńska Spółdzielnia „RUTA”
dla swych pracowników poszukuje: jednego stolarka dwóch kowali i jednego rymarza.
Warunki pracy i uposażenie dobre. Zwracać się do Działu Gospodarczego Gedimino (d. Mickiewicza) Nr 22a, pokój Nr 9.

Zęby sztuczne
wykonuje i reperuje oraz kupuje używane. Skopówka (Skopówka) 9 m. 11 (w podwórzu) — godz. 10-15.
Z. Romaszkowa
długoletni profesor Konserwatorium Wileńskiego wznowiła lekcje gry na fortepianie. Adres: Kudirkos (Lubelska) 6 m. 2, godz. 1-4.
Treuhänder
(opiekun większego przedsiębiorstwa spożywczego) poszukuje 1-2 pokoi dobrze umeblowanych z używalnością łazienki w centrum miasta. Opłat własną. Zgłoszenia do Adm. „Gonca” pod Nr. 33.

NUTY
znaczk
de zbiorów
kupuje i sprzedaje
J. Zdanowicz
Vilnius (Wileńska) Nr 7.
Zgubiono
na trasie ul. Basanawicius (d. W. Pohulanka). Pylimo (d. Zawala) o arcie od otomany Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem pod adresem: Mindaugo (d. Słowackiego) 17-42.

Pracownia Instrumentów Muzycznych K. Olszewskiego
Trak (Trocka) 15
napędzi: skrzypce, wioś, smyczki, struny i inne dodatki do instrumentów muzycznych. Tamże naprawa wszelkich instrumentów muzycznych.

Autoclejarowe
lib komplet części na auto kupię. Zapłacię według umowy. C. Dagys Didžioji (Wielka) Nr. 24, Pracownia klumpi.

Pracownia Instrumentów Muzycznych K. Olszewskiego
Trak (Trocka) 15
napędzi: skrzypce, wioś, smyczki, struny i inne dodatki do instrumentów muzycznych. Tamże naprawa wszelkich instrumentów muzycznych.

Autoclejarowe
lib komplet części na auto kupię. Zapłacię według umowy. C. Dagys Didžioji (Wielka) Nr. 24, Pracownia klumpi.

Pracownia Instrumentów Muzycznych K. Olszewskiego
Trak (Trocka) 15
napędzi: skrzypce, wioś, smyczki, struny i inne dodatki do instrumentów muzycznych. Tamże naprawa wszelkich instrumentów muzycznych.

Autoclejarowe
lib komplet części na auto kupię. Zapłacię według umowy. C. Dagys Didžioji (Wielka) Nr. 24, Pracownia klumpi.